

Predsednica Republike Slovenije

NATAŠA PIRC MUSAR

**Nagovor predsednice Republike Slovenije Nataše Pirc Musar na
slavnostnem dogodku Inženirka leta 2025
Cankarjev dom, 20. januar 2026**

VELJA GOVORJENA BESEDA.

Spoštovana ministrica za digitalno preobrazbo mag. Ksenija Klampfer,
spoštovani minister za visoko šolstvo, znanost in inovacije dr. Igor Papič,
spoštovana direktorica Medaja Lončar,
predvsem pa spoštovane nominiranke, inženirke, drage dijakinje, ki ste sodelovale pri izbiri, cenjeni
gostje.

Z velikim veseljem vas danes pozdravljam na že osmem izboru Inženirka leta.

Ženske smo danes izjemno ustvarjalne in prispevamo k dobrobiti na vseh področjih družbenega
življenja, tudi na področjih tehnoloških znanosti, inženirstva in matematike. Tako je bilo tudi v
preteklosti, pa jih kljub temu številni učbeniki, za razliko od moških kolegov, še vedno omenjajo le
bežno ali pa sploh ne. To prakso tudi s tovrstnimi dogodki spreminjamo, ker je v 21. stoletju že čas, da
jo spremenimo.

Rdeča nit letošnjega izbora je domišljija. Ob tem sem se spomnila izjave astronomke Marie Mitchell, ki
je dejala, da v znanosti še posebej potrebujemo domišljijo. Saj znanost ni zgolj matematika ali logika,
temveč je tudi lepota in je poezija. Ne bi se mogla bolj strinjati z njo.

Razvojno poročilo Urada za makroekonomske analize in razvoj o kakovosti življenja v Sloveniji žal
razkriva skrb vzbujajoči podatek, da le 15 odstotkov prebivalcev Slovenije meni, da je domišljija
pomembna za otroke. Po tem kazalniku smo med zadnjimi v Evropi. To ni le statistika, to je ogledalo
naše družbe. Kaj to pomeni za prihodnost Slovenije in za narod z bogato tehniško dediščino? Brez
domišljije namreč ni ustvarjalnosti. Brez ustvarjalnosti ni inovacij, brez inovacij pa ni napredka.

Letošnje nominiranke dokazujete, da domišljija, vizija in inženirstvo niso na nasprotnih bregovih. V
vaših zgodbah lahko preberemo, kako se kultura in tehnologija dopolnjujeta, kako se lahko
ustvarjalnost in domišljija izražata skozi tehnologijo, kako se povezuje skupnost, kako podatki koristijo
zeleni prihodnosti, kako industrija in narava lahko sobivata ter kako se razbijajo miti. Vsaka od vas nam
sporoča, da znanje, pogum in sodelovanje vodijo na pot odličnosti, ob tem pa ste tudi varuhinje
domišljije, ustvarjalnosti, predanosti in radovednosti.

Ko govorimo o prihodnosti znanosti in inovacij, ne moremo mimo vprašanja enakih možnosti. Večkrat
poudarim, da ne smemo zanemariti in spregledati polovice talentov, ki jih predstavljamo ženske na
tem svetu, če želimo kot družba izkoristiti vse svoje zmogljivosti in napredovati, ne le v znanosti, temveč
na splošno pri razvoju družbe, krepitvi dobrih medsebojnih odnosov in spoštljivega dialoga ter pri
vzpostavljanju miru.

Človekovo dostojanstvo v nas, dostojanstvo za vse, dostojanstvo okolju, ki nas obdaja.

01 478 12 09, gp.uprs@up-rs.si, Erjavčeva 17, SI-1000, Ljubljana

Ženske moramo imeti enako dostojanstvo, enake možnosti, enake priložnosti in obravnavo za vstop, razvoj in napredovanje na vseh področjih družbenega življenja, torej tudi v inženirstvu, znanosti in tehnologiji. To ni vprašanje popustljivosti ali posebnih ugodnosti, temveč vprašanje pravičnosti in racionalnosti. Pravičnost v znanosti in družbi ne izhaja iz podeljenih privilegijev, naključnih izjem ali vnaprej danih položajev, temveč iz etičnega načela meritokracije, ki kot merilo priznava vrednost dela, prispevek in dejanske sposobnosti vsakega od nas. Le tam, kjer so kakovost, odgovornost in ustvarjalni napor prepoznani ne glede na osebne okoliščine, lahko govorimo o družbi, ki je utemeljena na politiki enakih možnosti in poštenosti. Gre torej za ustvarjanje okolja, v katerem lahko različni talenti pridejo do izraza brez ovir, predsodkov ter ob podpori in spodbudi stopijo iz nevidnosti. Za razvoj skupnosti in seveda tudi znanosti sta nujni pestrost in raznolikost mnenj, zato moramo družbeni in s tem tudi znanstveni prostor sistematično in načrtno odpirati ter ga narediti vključujočega za vso paleto različnih pogledov in razmišljanj.

Hvaležna sem pobudi Inženirke in inženirji bomo, ki mlade navdušuje za inženirske, tehnološke in naravoslovne poklice. V Evropi je na študijih STEM le dobra četrтина deklet, v Sloveniji od treh študentov le ena. Prav je, da s projektom in dogodkom, kot je današnji, izpostavljamo 'nevidnost' inženirk v družbi. Kot sem se seznanila, ste bile v enem letu več kot petstokrat v medijih in sodelovale na več kot sto petdesetih dogodkih. To niso le številke, temveč so srečanja, pogovori in trenutki, ko je morda mlado dekle prvič pomislilo: tudi jaz lahko. Geslo »od nevidnosti k navdihu« se na ta način uresničuje na najboljši način. Vidnost ustvarja možnost, možnost pa prihodnost. Prav zato je tako zelo dragoceno, da se inženirke povežete z mladimi, ki še zlasti potrebujejo našo podporo in oporo. Kajti prihodnost se začne tam, kjer otrok začuti varnost, sprejetost in spodbudo. Vse to tudi sama opažam, ko se pogovarjam s sodelujočimi v projektu od Alje do Žana, ki ga izvaja moja Fundacija Alma. Vaše poslanstvo, spoštovane inženirke, je izjemno odgovorno: mlade navdihniti, jim zagotoviti pomembne informacije in jih opogumiti, da bodo samozavestno raziskovali, spoznavali sami sebe ter ob podpori staršev, učiteljev, mentorjev in skupnosti razvili svoje talente v odličnost.

Brez zgledov je pot težja. Inženirke, ki ste danes tu, kot tudi ostale vaše kolegice, ste svetilniki, ne zato, ker bi bile brez dvomov ali strahov, temveč ker kljub njim vztrajate in verjamete. Hvala za vaše delo, vizijo in predanost. V času umetne inteligence in digitalnega kaosa od vas kot znanstvene skupnosti pričakujemo nekaj izjemno pomembnega, in sicer, da ste s svojimi kolegi tudi aktivne pripovedovalke, ne le ustvarjalke znanja. V prihodnjih desetletjih bo skupnost potrebovala vašo radovednost, vaš pogum, človekoljubje in vaš glas.

Spoštovane in spoštovani, ko ženskam omogočimo, da stopijo v ospredje s svojim znanjem, modrostjo, empatijo, domišljijo in idejami, ne delamo usluge posameznicam, temveč delamo nekaj dobrega za vse nas. Gradimo skupnost, ki bo krepila pravičnost, ki bo vključujoča, ustvarjalna in uspešna. Iskrene čestitke vsem nominirankam in inženirki leta 2025 z najlepšimi željami za vaše življenjske poti še naprej.

Naj zaključim z mislijo žal že pokojne Jane Goodall, primatologinje in antropologinje, ki nas je opomnila, da vsako naše ravnanje povzroča spremembe in mi sami se moramo odločiti kakšne spremembe želimo povzročiti. Delajmo torej dobre spremembe.